

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15P/79/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622201448
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Fandáková, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7622201448.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa Mgr. Jana Fandáková, LL.M., v právnej veci maloletého dieťaťa: M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. I., zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: matka A.G. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, t.č. bytom F. XX, J. XXXX, Š. a otec M. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX, právne zast.: Mgr. Martin Tomáš, advokát so sídlom Trieda 1. mája 31, Spišská Nová Ves, v konaní o návrhu otca na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Z v y š u j e sa výživné zo strany matky na mal. M. Q.M., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 100,- eur na sumu 300,- eur mesačne, ktoré zvýšené výživné sa matka zaväzuje uhrádzať k rukám otca vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc od júna 2022.

II. V prevyšujúcej časti súd konanie zastavuje.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 4P/58/2020 - 40 z 10.09.2020, v časti určenia vyživovacej povinnosti zo strany matky na mal. M. Q., nar. XX.XX.XXXX.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 28.03.2022 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca, ktorým sa domáhal, aby súd rozhodol o zvýšení výšky vyživovacej povinnosti zo strany matky na jej maloletého syna a to zo sumy 100,- Eur na sumu 500,- Eur mesačne.

2. Potrebu rozhodnutia o zmene výšky vyživovacej povinnosti otec odôvodnil tým, že maloletý je aktuálne žiakom 9. ročníka na Základnej škole v L., pričom vo svojom vzdelávaní by chcel pokračovať na Strednej priemyselnej škole stavebnej a geodetickej v V.. K podstatnej zmene pomerov došlo i na strane otca, ktorý po cca 4-mesačnej PN spôsobenej poranením ruky prišiel o zamestnanie. Pracoval pre zamestnávateľa V., a.s., v V., kde dosahoval hrubý mesačný príjem vo výške 1.200,- Eur. Z dôvodu plánovanej operácie ruky, aktuálne nemá možnosť zamestnať sa. K pomerom v rodine otec uviedol, že s mal. M. žijú v rodičovskom dome u starých rodičov maloletého v L.. Nakoľko otec prišiel o príjem zo zamestnania, finančne (ale i materiálne) mu v starostlivosti o syna pomáha najmä stará mama maloletého. Stará mama je pritom na dôchodku, a teda ide len o skromnú, nevyhnutnú, pomoc, no i bez tejto si otec nevie predstaviť ako by vzniknutú situáciu zvládol. Výdavky otca na domácnosť, v ktorej s maloletým žijú, pozostávajú zo sumy cca 115,- Eur mesačne za plyn a sumy cca 58,- Eur mesačne za elektrinu. Okrem uvedeného má otec v súvislosti so starostlivosťou o syna výdavky na stravu v sume cca 200,- Eur. Mal. M. je vzrastom dospelou osobou, čo viedlo ku kompletnej zmene jeho šatníka, ako i k nárastu výdavkov na stravu. Výdavky na ošatenie a obuv sú v sume cca 100,- Eur mesačne. Otec

hradí synovi sumu 5,- Eur mesačne za telefón, sumu cca 25,- Eur mesačne na hygienické potreby, ako i ďalšie výdavky v súvislosti so štúdiom maloletého, t. j. nákup školských pomôcok, zošitov a pod. v sume cca 20,- Eur mesačne. Maloletý nemá zdravotné problémy, ktoré by si vyžadovali zvýšené výdavky na lekársku starostlivosť, okrem problémov so zrakom. Prednedávnom mu jeho teta kúpila nový okuliarový rám, keďže otec nedisponoval finančnými prostriedkami na jeho zakúpenie. Výdavky otca na lekársku starostlivosť pre syna sú vynakladané len v prípade, ak je syn chorý, čo predstavuje sumu cca 100,- Eur ročne. Maloletý hráva futbal, v súvislosti s čím má otec nepravidelné výdavky na nákup športových potrieb a oblečenia v sume cca 100,- Eur ročne. Okrem uvedeného otec poskytuje synovi tiež vreckové podľa svojich aktuálnych finančných možností.

3. Uznesením sp. zn.: 15P/79/2022-19 zo dňa 04.05.2022 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves za kolízneho opatrovníka na jeho zastupovanie v tomto konaní.

4. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že otec bol skutočne v období od 08.03.2019 do 07.03.2020 zamestnaný u zamestnávateľa V., a.s. kde dosahoval stabilný mesačný príjem. Matka bola na území Slovenska naposledy zamestnaná u zamestnávateľa 2-care s.r.o., u ktorého dosahovala nepravidelný mesačný príjem.

5. Podaním zo dňa 23.05.2022 otec predložil súdu listiny preukazujúce jeho súčasné platové a sociálne pomery pričom súd zistil, že otec je mesiaca november 2011 poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Súčasne od 18.10.2021 je vedený ako uchádzač o zamestnanie.

6. Z obsahu správy zo dňa 01.06.2022 podanej kolíznym opatrovníkom súd zistil, že otec, M. Q., nar. XX.X.XXXX, býva spolu so svojim maloletým synom M. a jeho mamou, starou mamou maloletého, v rodičovskom dome. V čase sociálneho zisťovania v domácnosti zastihnutý nebol, pohovor s ním bol vykonaný telefonicky. Pri pohovore uviedol, že je nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Kvôli zraneniu ruky prišiel o zamestnanie, z dôvodu plánovanej operácie ruky aktuálne nemá možnosť sa zamestnať. Z tunajšieho úradu mu je poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi vo forme dávky vo výške 145 Eur. Na maloletého M. poberá prídavok vo výške 25,88 Eur. Mesačne uhradza inkaso v sume 175 Eur, synovi platí sporenie v sume 20 Eur. Medzi pravidelné mesačné výdavky patrí platba za internet, mobil, strava, drogéria. Finančne mu vypomáha mama. Maloletý M. navštevuje 9. ročník Základnej školy v obci L.. Je prijatý na Strednú priemyselnú a geodetickú školu v V.. Nakoľko nikto zo L. do V. do školy nejde, otec sa rozprával s riaditeľom stavebnej školy v L. W. U., ktorý súhlasil, aby maloletý nastúpil do školy k nim. Maloletý sa stravuje doma. M. hrá futbal, vybíjanú a hádzanú, na všetky športy mu výstroj zakupuje otec. Nosí okuliare, naposledy otec hradil za okuliare sumu 200 Eur. Iné zvýšené výdavky zo zdravotného hľadiska stavu otec nemá, ale zvýšili sa výdaje spojené so zakupovaním oblečenia, stravy a hygienických potrieb pre maloletého. V prípade potreby otec s maloletým navštevuje pediatra v NZZ V.. Matka, A. Q., nar. XX.X.XXXX, býva v zahraničí, vo Š.. Otec uviedol, že o syna záujem nejaví, nekontaktuje ho. Maloletý M. je v kontakte so svojou plnoletou sestrou W., ktorá je s mamou v zahraničí.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 03.06.2022 pričom otec v rámci prednesu podstatného obsahu svojho návrhu uviedol:

„Trvám na písomnom návrhu v celom rozsahu. Došlo k rodičovskej dohode, k tomu uvádzame, že dohoda nám bola doručená len mailom, poštou nám táto dohoda ešte nedošla, navrhujem, aby bolo schválené zvýšenie výživného na sumu 300,- eur. Návrh na začatie konania v časti o určenie a zaplatenie dlžného výživného berieme späť a navrhujeme, aby v zmysle dohody bola matka zaviazaná prispievať na výživu mal. zvýšením výživným počnúc mesiacom jún 2022.“

8. Otec na pojednávaní predložil Dohodu rodičov o výživnom k maloletému dieťaťu, táto však nie je originálom. Spolu s dohodou otec predložil súdu komunikáciu svojho právneho zástupcu s matkou maloletého, preukazujúcu rokovanie o obsahu dohody prostredníctvom e-mailov.

9. Matka sa pojednávania nezúčastnila, o termíne vyzozumená prostredníctvom právneho zástupcu otca, čo vyplýva z e-mailovej komunikácie ako aj z dohody rodičov, ktorú podpísala 31.05.2022.

10. Prítomný kolízny opatrovník navrhol rodičovskú dohodu schváliť.

11. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

15. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 29,87 Eur na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podľa § 111 CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

c) výžive maloletého,

22. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

23. Podľa 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

25. Predmetom tohto konania je návrh otca na zvýšenie vyživovacej povinnosti matky vo vzťahu k maloletému synovi M., pričom súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu otca o zvýšení výšky výživného je možné vyhovieť, a to v rozsahu upravenom na pojednávaní dňa 03.06.2022.

26. Z vykonaného dokazovania súdu zistil, že maloletý je toho času v osobnej starostlivosti otca a to v zmysle rozsudku tunajšieho súdu sp. zn.: 4P/58/2020-40 zo dňa 10.09.2020, pričom pokiaľ ide o návrh otca na zvýšenie výživného na maloletého, súd vychádzal pri svojom rozhodovaní zo zistených majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadal na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb maloletého, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, poplatky za bývanie a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehlbovaním vzdelania maloletého, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku konkrétneho dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

27. Súd pri svojom rozhodovaní preskúmal existenciu zmeny pomerov ako na strane maloletého, tak aj na strane rodičov, pričom dospel k záveru, že v prípade maloletého dochádza v blízkej budúcnosti k zmene pomerov a to v súvislosti s nástupom na vyšší stupeň vzdelávacieho systému, s čím sú jednoznačne spojené zvýšené náklady. Súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že každé maloleté dieťa sa takto dostáva na ďalší stupeň vývoja a to, ako z hľadiska biologického, kedy rastie a menia sa aj jeho stravovacie potreby, tak aj mentálneho a v konečnom dôsledku aj spoločenského vývoja, kedy sa zapája do nových vzdelávacích či záujmových činností, čo so sebou prináša zvýšené náklady. Náklady na maloletého tak podľa zistenia súdu objektívne rastú a to jednak pokiaľ ide o výdavky na zabezpečenie jeho dochádzky na strednú školu, tak aj pokiaľ ide o náklady na jeho bežné oblečenie, obuv, kultúrne vyžitie a v neposlednom rade aj hygienické potreby, berúc tiež na zreteľ jeho vek. Súd má tiež na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že od posledného rozhodovania vo veci došlo k zmene pomerov aj na strane rodičov.

28. Pokiaľ ide o otca maloletého, súd pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy skutočnosť, že tento je toho času nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a prídavku na maloletého syna, spolu s maloletým bývajú v rodinnom dome patriacom starým rodičom, pričom s financovaním uspokojovania základných potrieb maloletého pomáha otcovi jeho matka.

29. Pokiaľ ide o matku maloletého, tá je podľa vyjadrenia otca toho času zamestnaná vo Švajčiarsku, kde má dosahovať príjem vo výške cca 4.000,- Eur mesačne. Matka uvedené tvrdenie otca žiadnym spôsobom nerozporovala.

30. S ohľadom na všetky skutočnosti zistené v tomto konaní, s ohľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa rozhodol súd výrokom I tohto rozsudku o zvýšení výživného na mal. M. zo strany jeho matky a to zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 300,- Eur mesačne a to vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc od júna 2022, ktoré je matka povinná uhrádzať k rukám otca. Súd pri ustálení výšky vyživovacej povinnosti prihliadol na Dohodu rodičov o výživnom k maloletému dieťaťu, ktorú matka podpísala dňa 31.05.2022, avšak nakoľko táto dohoda nebola súdu predložená v originálnej podobe, súd v tomto konaní nerozhodoval formou jej schválenia, ale formou vlastného autoritatívneho rozhodnutia.

31. Podľa § 29 ods. 1 CMP, navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

32. Podľa § 29 ods. 2 CMP, súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

33. Podľa § 29 ods. 3 CMP, súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

34. Nakoľko zo strany otca došlo na pojednávaní dňa 03.06.2022 k späťvzatiu jeho návrhu a to v prevyšujúcej časti výšky určenej vyživovacej povinnosti, ako aj v časti určenia dlžného výživného, rozhodol súd výrokom II tohto rozsudku tak, že konanie v tejto časti zastavil.

35. Nakoľko súd rozhodol o novej výške vyživovacej povinnosti zo strany matky, rozhodol výrokom III tohto rozsudku tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 4P/58/2020 - 40 z 10.09.2020, v časti určenia vyživovacej povinnosti zo strany matky na mal. M. Q., nar. XX.XX.XXXX.

36. Podľa ust. § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. Podľa ust. § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

38. Podľa ust. § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. O trovách konania súd rozhodol výrokom IV tohto rozsudku tak, že náhradu trov nepriznal žiadnemu z účastníkov konania, nakoľko súd nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo možné priznať trovy niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.